

Vzpomínka zesnulých a jeden buddhistický příběh

Jan 14,1–3: „Ať se vaše srdce nechvěje! Věříte v Boha, věřte i ve mně.

Už samotný název může vypadat, že jsem se dal na nějakou ezoterickou cestu ve stylu Jaroslava Duška či někoho podobného. Ale opak je pravdou. Věřím totiž, že se zemřelými lze komunikovat a je to dokonce naše poslání. Ostatně, co jiného děláme tehdy, když na hřbitovech rozsvěcíme svíčky nebo si tu a tam vytáhneme rodinné album, abychom si zavzpomínali.

Tou zásadní komunikací, která je nejen živá, ale i bolestivá je odpuštění. Mnoho z nás opustili ti, s nimiž jsme ani nedostali šanci se rozloučit, natož se usmířit, říci jim, co nám v životě chybělo, co jsme očekávali, a také si vyslechnout svou stranu tohoto příběhu. A proto je odpuštění to nejpodstatnější komunikace, jak může být. Víte, ačkoliv si to vlastně nepřipouštíme, také my se jednoho dne vydáme stejnou cestou jako oni. Zůstane zde někdo, komu budeme chybět? Nebo lépe řečeno, budou tu nějací lidé, kteří za nás rozsvítí svíčku? A pojďme ještě dál. Budou tu jistě i takoví, kteří budou nutně potřebovat naše požehnání, které jsme jim doposud nedali. A budou tu i ti, na přilehlém požehnání jsme čekali celý život, ale zkrátka „nebyl čas.“

Lidé v průběhu dějin často silně vážili svých předků a měli s nimi silné pouto. Myslím, že kolektivní pojem jednoty se křesťané snažili verbalizovat, když do starověkého Apoštolského vyznání víry vnesli pozdní dodatek: „Věřím ve společenství svatých.“ Nabízeli nám myšlenku, že mrtví jsou jen s živými, ať už jsou to naši přímí předkové, svatí ve slávě, nebo dokonce takzvané duše v očistci.

Vietnamský buddhistický mnich Thich Nhat Hanh (1926–2022) psal o tom, jak ve snu v přírodě prožívá něžnou jednotu se svou matkou:

V den, kdy mi zemřela matka, jsem si do deníku napsal: „Přišlo mi velké neštěstí.“ Po matčině smrti jsem trpěl více než rok. Ale jedné noci jsem spal v chatrči své poustevny

na vietnamské vysočině. Zdálo se mi o matce. Viděl jsem se, jak s ní sedím a vedle jsme si krásný rozhovor. Vypadala mladě a krásně, vlasy jí splývaly. Bylo tak příjemné tam sedět a mluvit s ní, jako by nikdy nezemřela. Když jsem se probudil, byly asi dvě hodiny ráno a velmi silně jsem cítil, že jsem matku nikdy neztratil. Dojem, že moje matka je stále se mnou, byl velmi jasný. Tehdy jsem pochopil, že myšlenka na ztrátu matky byla jen myšlenka. V tu chvíli bylo zřejmé, že moje matka ve mně stále žije. Otevřel jsem dveře a vyšel ven. Celý svah byl zalit měsíčním světlem. Byl to kopec pokrytý čajovníky a moje chatrč stála za chrámem v polovině kopce. Když jsem pomalu procházel v měsíčním světle řadou čajovníků, všiml jsem si, že moje matka je stále se mnou. Byla to měsíční svit, který mě hladil, jako to dělala nádhera, velmi něžně, velmi sladkě...ně! Pokaždé, když se mé nohy dotkly země, věděl jsem, že je tam se mnou moje matka. Věděl jsem, že toto tělo není jen moje, ale živoucí pokračování mé matky a mého otce a mých prarodičů a praprarodičů. Všech mých předků. Tyto nohy, které jsem vnímal jako „své“ nohy, byly ve skutečnosti „naše“ nohy. Společně s matkou jsme zanechávaly stopy ve vlhké půdě.

Celá věc, veškerý život, je jeden, jen v různých fázích, vše milováno Bohem (a doufáme, že i námi). V rámci tohoto světonázoru nejsme spaseni tím, že jsme soukromě dokonalí, ale tím, že jsme „části těla“, obyčejnými články ve velkém řetězci dějin. Stále si rád připomínám tu část Karamazových, kd Sněgurov dychtivě touží po odpovědi dobrotivého Aljoši a ptá se: Karamazove, což je skutečně pravda, že v den poslední všichni vstaneme z mrtvých a obživneme a uvidíme pak jeden druhého a všechny? A zazní tato nádherná odpověď: „Jistěže vstaneme, jistě se uvidíme a vesele a radostně si povíme všechno, co bylo!“ Tak ať Bůh dá, a je o čem vyprávět, nejen o počasí a o takých obecných kecech., Modleme se:

Všemohoucí, věčný Bože, v tobě nalezá smrt svůj smysl a život své naplnění.

Vkládáme do tvých rukou všechny naše zemřelé, naše předky, přátele, dobrodince i ty, na které si dnes vzpomínáme.

Prosím tě, přijmi je do svého světla a pokoje, ať může spočívat v tvé blízkosti a radovat se z věčného společenství se svatými.

Dej nám sílu a naději na shledání v tvém království, ať v našem srdci zůstává vděčnost a láska ke všem, kteří nás předešli na cestě života.

Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Všechny vás zvu na zítřejší Rekviem na Vinohradském hřbitově poblíž hrobky Václava Havla (2. listopadu od 16.hodin). Přineste si na lístečkách jména zemřelých, abychom je společně uctili modlitbou za zapálením svíček. Na setkání se těší váš bratr Filip. Mapku s určením místa najdete také na mém webu www.bratrfilip.cz